

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

ptismo, deindè iam adultus confirmatione, & postremò vnctione armaretur contra diabolum, vt omnium diligentia accepta semel in baptismo iustitia retineretur: Est enim Christianus, in hac vita viator: qua egressurus, primùm valedicit, id est, in baptismo renunciat mundo, peccatis & sathanæ: deindè prouidet sibi de pane viatico, id est, in Eucharistia cibatur: Tertio armatur cōtra noxia animalia, canes, &c. id est, in confirmatione & vnctione extrema armatur contra insultus & insidias diaboli, &c.

CAPVT XVI.

ARGVMENTA.

1. *Quare Ecclesia permittit & habet varia sacramentalia & caeremonias.*
2. *Vnde illarum sit virtus, utrū à rebus, an virtute diuini nominis super his inuocati.*
3. *Quando illorum verus sit vsus, & quando abusus.*

1.

Notandum primò quòd propheta Dauid in Psal. 148. iubet Deum laudare omnes creaturas tam rationales, vt Angelos & homines, quàm irracionales, vt bestias & vniuersa pecora, solem, lunam, ignem, glaciem, montes, ligna fructifera, & oēs cedros &c. quæ à Deo creata sunt. Deindè iubet nos in creaturis Deum laudare: idè Ecclesia quia scit quòd Deo placet, si inuocetur sæpè nomen eius: nam illa inuocatio est cultus & honor Dei, quem maxime exigit. Nam est testimonium fidei, Rom. 10. quomodo inuocabunt in quem non crediderunt? Igitur super varias creaturas inuocat & laudat Ecclesia nomen Dei, vt sunt sal, aqua, herbæ, lumen, apparatus, & reliqua templi utensilia, in hunc finem, vt

homo

homo habeat, quo sæpè admoneatur laudare, benedicere & cogitare Deum in corde suo, vt quoties videt vsum illarum creaturarum, cogitet ea fieri in honorem & laudem Dei, atque ideò ipsum in corde suo adoret. Nam sicut circulus ante tabernam admonet de vino vendibili, &cæt. ita externæ cæremoniæ admonent nos rerum diuinarum. Habebāt olim Christiani priuatim in domibus Eucharistiam: sed mos ille abolitus est, & in locum eius successit consuetudo, quòd habeant in domibus creaturas benedictas vel consecratas cum inuocatione nominis Dei, vt vel sic semper in omni creatura admoneantur Dei benefactoris ac conditoris, sicut habent sal, aquam, palmarum frondes, cereos &cæt. consecrata, nam testatur scriptura, vbi ait Apostolus 1 Timoth 4 quòd omnis creatura sanctificatur per verbum inuocationis, Dei scilicet & orationum: monēt autem nos vexilla, thurificationes, candelæ seu funalia de triumpho Christi, quem habuit superata morte & inferno: herbe autem fructiferæ & odoriferæ signant, virginem Mariam dedisse suauitatem odoris & fructum benedictum Iesum Christum &cæt. Non in alium quàm in hunc finem, nempè vt nos admoneant Dei & rerum spiritualium, permittit Ecclesia huiusmodi sacramentalia & cæremonias.

Secundò, quia non solùm admonent, sed etiam 2. quandam virtutem & fructum habent: ideò sciendū, quòd talis efficacia non est à creatura, sed ab inuocatione nominis Dei: Virtus enim nominis Dei, super hanc creaturam inuocati, operatur per eandem, non ipsa creatura. Sic Christus inquit Marc. vltim. In nomine meo dæmonia eijcient, id est, non verba aut virtus verborum, sed virtus nominis mei: illuc respicite, & intentionem ac fidem dirigite, non in creaturam aut verba vestra: sed virtus nominis Christi serpentes tollet, ne potus veneni noceat, vt infirmitas sanctetur

sanctetur

fanetur per impositionem manuum vestrarum & cetera. Ibi Christus dedit potestatem contra dæmones, non solum in hominibus, sed etiam alijs creaturis, quibus diabolus nocere posset, si non prohiberetur. Deinde, quod impossibile est, quod nomen Domini possit sine fructu inuocari: est enim efficax nomen Domini: & in nomine Iesu omne genua flectetur, tam terrestrium quàm inferorum: est igitur aduersus dæmones efficax, vnde veteres dixerunt de aqua benedicta.

Huius aqua iactus depellit demonis actus.

Paulus ad Roman. 1. dicit, quod inuisibilis virtus Dei atq; diuinitas conspicitur per ea quæ facta sunt: idèò vbicunq; est inuocatum nomen Dei, ibi aliqua est virtus & efficacia secundum formam orationis super creaturam prolatam, quem fructum Deus virtute sua ex misericordia propter Christum efficit de quacunque re, de qua in petitione mētio facta est: idèò fides non ab ipsa creatura pendet, sed à virtute nominis Dei. Vult enim Deus illum cultum & honorem inuocationis nominis sui, per varios modos & occasiones fieri. Nō igitur blasphemia est vel idololatria, talis super creaturam inuocatio nominis Dei, quando piè & religiosè fit, nec etiam sine culpa possunt eiusmodi sacramentalia aut cæremoniæ dehonestari vel irrideri. Tres pueri in camino Deum laudabant in omnibus creaturis, Daniel. 3. Merito igitur & nos Deum laudamus, & memoriam eius facimus occasione creaturarum.

- Tertiò, magna diligentia exigitur à pastoribus, vt hic doceant populum, ne pendeat à visibilibus creaturis, illis fructum tribuens, non verbo Dei & Christi virtuti: id quod sæpè timendū est à simplicibus Christianis: deindè, ne incantationes & spurcitijs diabolici his exercent. Nam sic vti sacris rebus & verbis, est

est Christ
transfer
mum est
cramen
tionis D
retur fru
rare est &
rijs adue
sine illis
ces, vt se
dentur, p
Deus lau
quàm fl
temnen
læc mir
ritur au
to nom

1. Q
sch
2. Q
3. Q
ob

causse
eulato
& sic d

est Christum offerre diabolo, & diuinam virtutem transferre ad voluntatem diaboli: id quod grauissimum est peccatum. Si ergò in eum finem vtamur sacramentalibus, vt nos vt per ea moneamur venerationis Dei, vtque tantùm à virtute nominis Dei spectetur fructus & efficacia ad formam orationis, salutare est & minimè contra Deum, etsi rumpantur furtijs aduersarij. Non sunt res ita necessariae, vt nemo sine illis possit saluari: fateor: tamen propter simplices, vt semper in oculis & vsu habeant, quo Dei recedantur, pietas accendatur, fiducia in Deum erigatur, Deus laudetur, & Sathanas hisce rebus inimicus tantùm flagellis repellatur, haudquaquàm sunt contemnenda. Sepè etiam efficaciam diuinæ virtutis per hæc miraculosè operatam esse, compertum est: Nutritur autem maximè per hæc deuotio & contemplatio nominis & gloriæ Dei.

CAPVT XVII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit Episcopus secundum Apostolum & scripturam.*
2. *Qualis sit eligendus in Episcopum.*
3. *Quid illi debeant subditi, scilicet honorem, obedientiam, prouisionem.*

Apostolus i. Corinth. 4. exponit, quid sit Episcopus, inquit: Sic nos existimet homo, vt ministros Christi & dispensatores ministeriorum Dei. est enim Episcopus Speculator aut superintēdens. vnde Hier. 6. Constitui super vos speculatores, Græcè *σχοωοῦς*, audite vocem tubæ: & sic dicitur, quia semper intendere debet salutem plebis